

Factsheet 3: Architectuur op het GWL-terrein

van de wijk.

Blok 1

Eigenaar: Woningbouwvereniging de Alliantie

Aantal: 129 huurwoningen

Architect: Dobbelaar de Kovel de Vroom Architecten (DKV)

Woningtype: 20 verschillende woningtypes (flats, maisonnettes, 3-kamerwoningen, woningen voor minder validen). Basistype heeft keukenblok in het midden, woonkamer aan de straatkant en eetkamer aan de kant

Bijzonderheden: Langgerekt (186 meter), slangvormig en geknikt gebouw met oplopende gevel (van 4-hoog tot 8-hoog). De eerste 5 woonlagen zijn via een portiek ontsloten (6 tot 8 woningen per portiek). Twee trappenhuisen lopen door tot aan de bovenste laag en ontsluiten de kopflats. De woningen op vijfhoog worden ontsloten door een middengang (corridor). De beganegrondwoningen zijn voorzien van privé-tuinen aan de wijkzijde; de appartementen en maisonnettes hebben loggia's, balkons of dakterrassen.

Blok 2A

Eigenaar: VVE Blok 2A

Architect: Neutelings Riedijk Architecten BV

Aantal: 54 koopwoningen (premiekoopregeling)

Woningtype: 80% 3-kamerwoningen

Bijzonderheden: Trapwoningen. De opdracht om grondgebonden woningen met een eigen voordeur te realiseren is door

Neutelings/Riedijk serieus genomen. Het heeft geleid tot een gebouw met veel trappen en een gevel met een aaneenschakeling van deuren. Elke woning heeft een eigen trappenhuis waarbij de trap de centrale plek in de woning is. Consequentie is dat de verschillende kamers van de woningen zich relatief ver uit elkaar op verschillende verdiepingen bevinden. De onderste vier woonlagen worden vanaf de beganegrond ontsloten. De woningen van de bovenste vier verdiepingen worden via een dakstraat op 8-hoog ontsloten. De liften zitten op de knikpunten van het blok.

Blok 2B

Eigenaar: VVE Blok 2B

Architect: Neutelings Riedijk
Architecten BV

Aantal: 59 koopwoningen
(premiekoopregeling)

Woningtype: 80% 3-
kamerwoningen, gezinsvervangend
tehuis van Cordaan voor mensen
met een verstandelijke beperking

Bijzonderheden: Trapwoningen. De
opdracht om grondgebonden
woningen met een eigen voordeur

te realiseren is door Neutelings/Riedijk serieus genomen. Het heeft geleid tot een gebouw met veel trappen en een gevel met een aaneenschakeling van deuren. Elke woning heeft een eigen trappenhuis waarbij de trap de centrale plek in de woning is. Consequentie is dat de verschillende kamers van de woningen zich relatief ver uit elkaar op verschillende verdiepingen bevinden. De onderste vier woonlagen worden vanaf de beganegrond ontsloten. De woningen van de bovenste vier verdiepingen worden via een dakstraat op 8-hoog ontsloten. De liften zitten op de knikpunten van het blok.

Blok 2C

Eigenaar: VVE Blok 2C

Architect: Kees Christiaanse
Architects & Planners (KCAP)

Aantal: 99 koopwoningen (79
premiekoopregeling en 20 vrije
sector)

Woningtype: 46 3-kamerwoningen,
33 4-kamerwoningen, 20 5-
kamerwoningen. De
benedenwoningen zijn gelijkvloers,
in de rest van het blok hebben de

woningen een of twee verdiepingen. De woonkamers liggen op de zuidkant met uitzicht over het gwl-terrein. De meeste slaapkamers en een enkele keukens liggen op de noordkant. Alle woningen hebben een balkon.

Bijzonderheden: De onderste vier woonlagen worden ontsloten vanuit een verzameling portieken in het middengedeelte van het gebouw. De hoger gelegen woningen worden ontsloten met twee liften aan de uiteinden van de blokken. Op de vierde verdieping is een glazen loopstraat waaraan voordeuren liggen voor twee verdiepingen woningen. Op de zevende verdieping ligt een inpandige loopstraat waaraan de voordeuren liggen voor de hogere verdiepingen.

De vve heeft een eigen website en een regelmatig verschijnende nieuwsbrief (EnBloc).

Blok 3 Het Magazijn

Eigenaar: VVE Het Magazijn

Architect: Siem Goede (CASA-architecten)

Aantal: 9 koopwoningen, 2 bedrijfsruimten en een gemeenschappelijke ruimte voor cultureel-maatschappelijke activiteiten.

Bijzonderheden: Rijksmonument. Geslaagd voorbeeld van collectief particulier opdrachtgeverschap. Oorspronkelijk magazijn van Gemeentewaterleidingen. Verbouwd tot appartementencomplex in 1997. Woningen zijn ontworpen door bewoners in samenspraak met de architect. Stichting het Magazijn (zie website <http://www.hetmagazijn.eu/>) organiseert maandelijks cultureel-maatschappelijke activiteiten in de centrale hal die voor het publiek toegankelijk zijn.

Hotel De Windketel

Eigenaar: Coöperatie de Windketel (10 eigenaren/omwonenden)

Architect: Paul Westerman

Aantal: 1 volledig gemeubileerd appartement met woonkamer, slaapkamer, keuken, bad en tuin, 48m².

Bijzonderheden: Rijksmonument. Oorspronkelijk 'windketelhuis' van Gemeentewaterleidingen Amsterdam. In 2003 verbouwd tot short-stay-verblijf in opdracht van 10 omwonenden die zich verenigd hebben in Coöperatie de Windketel. Te huren voor een nacht tot enkele maanden. Maximaal bewoonbaar voor twee volwassenen, eventueel met klein kind.

De watertoren

De watertoren is veel jonger dan de andere gebouwen van het waterleidingsbedrijf en is gebouwd in 1967. De toren is nog altijd in gebruik, zij het niet meer in de oude functie van het leveren van waterdruk om in de buurt het water omhoog te pompen. Dat gebeurt tegenwoordig met pompen. Het water in de toren is bedoeld als buffer om een plotselinge piek in de vraag naar drinkwater op te vangen. De watertoren is het landmerk van de wijk als oud waterleidingsterrein, zoals de gashouder dat is van het Westerpark aan de overkant in van de Haarlemmerweg in Westerpark, die voorheen Amsterdam van gas voorzag.

Het machinepompgebouw

Sinds 1853 werd door de Duinwater Maatschappij vanuit de duinen water via een buizenstelsel naar de Haarlemmerpoort gepompt. Voor 1 cent per liter kon men daar het zachte duinwater kopen. Omdat de bestaande pompinstallatie

niet meer voor voldoende druk kon zorgen werd in 1897 besloten tot de bouw van het Machinepompgebouw. In 1900 werd het in gebruik genomen. Elders op het GWL-terrein bevonden zich vier ondergrondse waterreservoirs met elk een inhoud van ongeveer tienduizend kubieke meter, gevuld met duinwater. Vanuit het machinepompgebouw stuwden vier door stoom aangedreven pompen het water de stad in. Momenteel wordt het gebouw gebruikt door een sportschool, een reclamebureau en grand café Amsterdam.

Blok 4

Eigenaar: VVE Blok 4

Architect: Meyer & Van Schooten
Architecten BV

Aantal: 22 koopwoningen
(premiekoopregeling)

Woningtype: 12 3-
kamerwoningen, 10 4-
kamerwoningen, 7 bedrijfsruimten.

Woonvertrekken liggen op het zuiden, slaapvertrekken op het noorden.

Bijzonderheden: Bedrijfsruimten op de begane grond aan het Waterspiegelplein. Noordgevel is strak met kleine ramen, zuidgevel is open met veel glas en balkons. De woningen liggen aan een binnenstraat die aan de uiteinden ontsloten wordt door twee trappenhuisen. Binnenstraat is licht en twee verdiepingen hoog. Daglicht valt van bovenaf in binnenstraat.

Blok 5

Eigenaar: Woningbouwvereniging
Stadgenoot

Architect: Meyer & Van Schooten
Architecten BV

Aantal: 24 huurwoningen

Woningtype: 24 seniorenwoningen
voorzien van seniorenlabel

Bijzonderheden: Woongroep voor
ouderen bestaande uit 24
zelfstandige seniorenwoningen en
een gemeenschappelijke ruimte.
Deze wordt ook regelmatig door
buurtbewoners gehuurd voor

bijeenkomsten. Blok 5 kreeg van het ministerie van VROM de officiële status van voorbeeldproject. Blok 5 heeft galerijen die zijn afgeschermd met glas wat een positief effect heeft op het binnenklimaat en het schilderwerk. Daardoor zijn een soort binnenstraten ontstaan. Blok 5 bezit vijf 2000-liter tanks voor de opslag van regenwater dat gebruikt wordt voor toiletspoeling. Hiermee wordt een besparing op huishoudelijk drinkwatergebruik van 50% gerealiseerd.

Blok 6

Eigenaar: VVE Blok 6

Adres: Waterleliegracht 150 t/m 172

Architect: Atelier Zeinstra, van der Pol

Aantal: 12 koopwoningen (vrije sector)

Woningtype: 12 3-kamerwoningen

Bijzonderheden: Combinatie van rugaanruggwoningen en

zigzagwoningen. Woningen hebben allemaal eigen ingang. De ene helft heeft ingang aan de noordzijde, de andere helft aan de zuidzijde. Steeds zijn twee woningen over vier verdiepingen met elkaar vervlochten (zigzag). De plattegronden van de woningen wisselen daardoor per verdieping. Daardoor heeft de ene woning een tuin op het zuiden, en een dakterras op het noorden, bij de andere woning is dat andersom. De bergingen zijn verdiept in het midden van het woonblok geplaatst. Hierdoor zijn de woonkeukens extra hoog. Relatief veel verkeersruimte door eigen opgang en trappen.

Blok 7

Eigenaar: Woningstichting Rochdale

Architect: Meyer & Van Schooten Architecten BV

Aantal: 19 huurwoningen

Woningtype: 3- en 4-kamerwoningen en een woongroep

Bijzonderheden: Relatief veel kleine woningen op de begane grond zodat er veel woningen met

een tuin zijn. De bovenwoningen worden via een gemeenschappelijk trappenhuis aan de oostzijde ontsloten door een binnenstraat. De woonkamers liggen op het zuiden, de slaapkamers op het noorden.

Blok 8

Eigenaar: Woningbouwvereniging Stadgenoot

Architect: Neutelings Riedijk Architecten BV

Aantal: 16 huurwoningen

Woningtype: 3- en 4kamerwoningen, groepswooning, atelierwooning

Bijzonderheden: Trapwoningen. De voordeuren zitten aan de

noordzijde op de begane grond maar zijn van buiten nauwelijks zichtbaar omdat zij overkluisd worden door een buitentrap die naar de woonkamer op een hoog leidt. Iedere trap herbergt een berging voor twee woningen. Buren delen hier tevens een terras op een hoog dat op de tuin uitkijkt. De woonkamers liggen op het zuiden, de slaapkamers op het noorden en de serviceruimten (badkamer, keuken en toilet) en de trappen liggen in het midden van de woning. De helft van de woningen heeft een tuin, de andere helft een dakterras. Drie woningen zijn samengevoegd tot een groepswooning. In de lange wand van de gemeenschappelijke ruimte van de groepswooning zitten drie deuren die naar een eigen trappenhuis leiden.

Het toegangshuisje

Het toegangshuisje was de toegangspoort tot de reinwaterkelders van het Waterleidingbedrijf. In het huisje bevindt zich nog altijd het draaiwiel waarmee de kelders opengezet konden worden.

Momenteel is het toegangshuisje in gebruik als kantoor van de buurtbeheerder van het GWL-terrein.

Blok 9

Eigenaar: Woningstichting Rochdale

Architect: Meyer & Van Schooten Architecten BV

Aantal: 18 huurwoningen

Woningtype: 3- en 4-kamerwoningen

Bijzonderheden: Relatief veel kleine woningen op de begane grond waardoor er veel woningen met een tuin zijn. De woonvertrekken liggen op het

zuiden. De zuidgevel varieert per verdieping van vorm, de noordgevel is strak met kleine ramen. De bovenwoningen worden aan de westzijde via een apart glazen trappenhuis ontsloten. Aan het trappenhuis ligt een overdekte binnenstraat waar de voordeuren aan liggen. Aan de oostzijde is blok 9 via een hangbrug verbonden met blok 10. Ga je daar de binnenstraat door dan kom je via het aparte trappenhuis van blok 10 (torentje) aan de oostzijde op de Van Hallstraat uit.

Blok 10

Eigenaar: Woningstichting Rochdale

Architect: Meyer & Van Schooten Architecten BV

Aantal: 17 huurwoningen

Woningtype: 3- en 4-kamerwoningen

Bijzonderheden: Relatief veel kleine woningen op de begane grond waardoor er veel woningen met een tuin zijn. De

woonvertrekken liggen op het zuiden. De zuidgevel varieert per verdieping van vorm, de noordgevel is strak met kleine ramen. De bovenwoningen worden ontsloten via een apart trappenhuis (torentje) aan de Van Hallstraat. Deze komt via een buitenbrug uit op een overdekte binnenstraat waar de voordeuren aan liggen. Aan de westzijde is blok 10 via een hangbrug verbonden met blok 9. Ga je daar de binnenstraat door dan kom je via het glazen trappenhuis van blok 9 aan de westzijde weer buiten en sta je midden op het terrein.

Blok 11

Eigenaar: VVE Blok 11 & 13

Architect: Kees Christiaanse Architects & Planners (KCAP)

Aantal: 20 koopwoningen (vrije sector)

Woningtype: 8 3-kamerwoningen, 12 4-kamerwoningen

Bijzonderheden: Alle woningen hebben een buitenruimte. De woningen op de begane grond hebben aan de zuidzijde een tuintje, de bovenste woningen een

dakterras en de middelste woningen een overdekt balkon waardoor het gebouw iets inspringt. Het maaiveld van de terrassen in de tuintjes is iets opgetild. Om geld uit te sparen voor een lift delen blok 11 en blok 13 een lift. De lift zit in blok 11. De blokken zijn op drie hoog met elkaar verbonden door een loopbrug.

Blok 12

Eigenaar: VVE Blok 12

Architect: Meyer & Van Schooten Architecten BV

Aantal: 19 koopwoningen (vrije sector)

Woningtype: vier 3-kamerwoningen, 14 4-kamerwoningen, een 5-kamerwoning

Bijzonderheden: De woningen op de begane grond hebben aan de zuidzijde een tuin. De bovenwoningen worden aan de

oostzijde via een gemeenschappelijk trapportaal ontsloten en komen midden in het blok uit op een 'binnenstraat'. De binnenstraat is overdekt waardoor er veel daglicht van bovenaf naar binnen valt.

Blok 13

Eigenaar: VVE Blok 11 & 13

Architect: Kees Christiaanse Architects & Planners (KCAP)

Aantal: 16 koopwoningen (vrije sector)

Woningtype: vijf 3-kamerwoningen, elf 4-kamerwoningen

Bijzonderheden: Alle woningen hebben een buitenruimte. De woningen op de begane grond hebben aan de zuidzijde een

tuintje, de bovenste woningen een dakterras en de middelste woningen een overdekt balkon waardoor het gebouw iets inspringt. Het maaiveld van de terrassen in de tuintjes is iets opgetild. Om geld uit te sparen voor een lift delen blok 11 en blok 13 een lift. De lift zit in blok 11. De blokken zijn op drie hoog met elkaar verbonden door een loopbrug.

Blok 14

Eigenaar: Woningcorporatie Ymere

Architect: Atelier Zeinstra, van der Pol

Aantal: 16 huurwoningen

Woningtype: drie-kamerwoningen

Bijzonderheden: Combinatie van rugaanrugwoningen en zigzagwoningen. Woningen

hebben allemaal eigen ingang. De ene helft heeft ingang aan de noordzijde, de andere helft aan de zuidzijde. Steeds zijn twee woningen over vier verdiepingen met elkaar vervlochten (zigzag). De plattegronden van de woningen wisselen daardoor per verdieping. Daardoor heeft de ene woning een tuin op het zuiden, en een dakterras op het noorden, bij de andere woning is dat andersom. De bergingen zijn verdiept in het midden van het woonblok geplaatst. Hierdoor zijn de woonkeukens extra hoog. Relatief veel verkeersruimte door eigen opgang en trappen.

Blok 15

Eigenaar: VVE Blok 15

Architect: Neutelings Riedijk
Architecten BV

Aantal: 16 koopwoningen (vrije
sector)

Woningtype: acht 3-
kamerwoningen, acht 4-
kamerwoningen

Bijzonderheden: Trapwoningen.

Bijzondere ontsluiting van de woningen met allemaal een eigen ingang op de begane grond en op de eerste verdieping aan een galerij. Elke woning heeft een eigen trappenhuis achter de voordeur. Daardoor heeft de helft van de woningen een verbinding met een tuin, de andere helft met een dakterras. De woningen grijpen in elkaar; geen een woning is hetzelfde. De bergingen bevinden zich in het souterrain, waardoor de woningen iets hoger liggen dan de straat. Doordat de slaapkamers wel op tuinniveau liggen ontstaat een splitlevel. Het niveauverschil wordt in de woningen overbrugd met korte trappetjes.

Blok 16

Eigenaar: Woningcorporatie
Ymere

Architect: Atelier Zeinstra, van der
Pol

Aantal: 20 huurwoningen

Woningtype: 3-kamerwoningen

Blok 17

Eigenaar: Woningcorporatie Ymere

Architect: Atelier Zeinstra, van der Pol

Aantal: 14 huurwoningen, een buurtcentrum

Woningtype: 3-kamerwoningen